

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: 1 Pv 364/24/8807-28
EEČ: 2-66-1091-2025

Michalovce 26.05.2025

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: neoprávnené prechovávanie omamnej látky a psychotropnej látky podľa § 171 odsek 1, odsek 2, odsek 4 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
povolanie: študent
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: neoprávnené prechovávanie omamnej látky a psychotropnej látky podľa § 171 odsek 1, odsek 2, odsek 4 písmeno b Trestného zákona
- štádium: dokonaný trestný čin
- forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 12.07.2024 v čase o 21.30 hod pri vstupe na Motel Kamenec, na Zemplínskej Šírave, RS Kamenec, v katastri obce Kaluža okr. Michalovce, pri sebe v náprsnej taške neoprávnene prechovával plastové vrečko s obsahom rastliny rodu konope (Cannabis) o hmotnosti 1 960 mg (1,96 g), s priemernou koncentráciou THC 16,5 % hmotnostných, obsahujúce 323 mg THC, plastové vrečko s obsahom rastliny rodu konope (Cannabis) o hmotnosti 9 560 mg (9,56 g), s priemernou koncentráciou THC 14,7 % hmotnostných, obsahujúce 1 405 mg THC, plastové vrečko s obsahom rastliny rodu konope (Cannabis) o hmotnosti 4 750 mg (4,75 g), s priemernou koncentráciou THC 17,7 % hmotnostných, obsahujúce 841 mg THC, plastové vrečko s obsahom rastliny rodu konope (Cannabis) o hmotnosti 1 540 mg (1,54 g), s priemernou koncentráciou THC 16,3 % hmotnostných, obsahujúce 251 mg THC,

plastové vrečko s obsahom rastliny rodu konope (Cannabis) o hmotnosti 1 720 mg (1,72 g), s priemernou koncentráciou THC 17,0 % hmotnostných, obsahujúce 292 mg THC, sklenenú fľaštičku s kryštallickým materiálom s obsahom kokaínu o hmotnosti 330 mg (0,33g) s priemerným 82,3 % obsah kokaínu, obsahujúce 272 mg kokaínu, kovovú drvičku s obsahom rastliny rodu konope (Cannabis) o hmotnosti 320 mg (0,32 g), s priemernou koncentráciou THC 34,6 % hmotnostných, obsahujúce 111 mg THC, ktorých výroba a držanie v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov je zakázané, pričom túto vec páchatel' dňa 12.07.2024 v čase o 21:40 hod. v zmysle § 89a ods. 1 Trestného poriadku dobrovoľne vydal

lebo je dostatočne odôvodnený záver, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka PZ, pod č. ORP-460/ZŠ-MI-2024 zo dňa 12.07.2024 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona.

Uznesením vyšetrovateľa PZ, pod č. ORP-480/1-VYS-MI-2024 zo dňa 20.11.2024 bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX za zločin neoprávnené prechovávanie omamnej látky a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Dňa 09.05.2025 bol na tunajšiu prokuratúru predložený policajtom vyšetrovací spis aj s návrhom na podanie obžaloby na obvineného podľa § 209 ods. 1 Tr. poriadku a to pre zločin neoprávnené prechovávanie omamnej látky a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b) Tr. zákona.

Trestnej činnosti sa mal obvinený dopustiť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Podľa § 2 odsek 1 Trestného poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu

jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 89a odsek 1 Trestného poriadku kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie je povinný ju na vyzvanie predložiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ak ju treba na účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhoví výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia.

Podľa § 119 odsek 2 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 119 odsek 4 Trestného poriadku dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia sa nesmie použiť v konaní okrem prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila.

Podľa § 2 odsek 10, prvá veta Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je dostatočne odôvodnený záver, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som sa s návrhom vyšetrovateľa PZ na podanie obžaloby na obvineného nestotožnil a to z nasledujúcich dôvodov:

Z úradného záznamu o obmedzení osobnej slobody podľa § 85 ods. 2 Tr. poriadku na č.l. 29 vyplýva, že osobná sloboda obvineného bola obmedzená dňa 12.07.2024 v čase o 21.45 h. a to príslušníkmi PZ – práp. XXXXX a stržm. XXXXX. Uvedená hliadka bola vyslaná na miesto, kde pracovníci SBS Motela Kamenec pri vstupe zachytili osobu, ktorá mala pri sebe drogy. Po príchode na miesto bola osoba stotožnená a v zmysle Trestného poriadku bola osoba poučená podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku, ktorá následne dobrovoľne vydala vec a to tašku, ktorej obsahom boli veci tam vymenované. Keďže vzniklo podozrenie zo spáchania trestného činu, bola osoba po riadnom a zákonom poučení v zmysle a 85 ods. 2 Tr. poriadku obmedzená na osobnej slobode.

Obvinený dňa 30.01.2025 pri svojom výsluchu využil svoje zákonné právo a k veci sa odmietol vyjadriť.

Pri ďalšom výsluchu dňa 17.03.2025 už uviedol, že v tomto konaní popiera len jednu vec a to je spôsob a postup vykonania kontroly jeho tašky osobami, o ktorých sa domnieval, že sú pracovníci SBS a následne spôsob akým bolo nakladané s jeho osobou.

Nie je pravdou, že mi mu bolo uvedené, či je ochotný dobrovoľne umožniť nazrieť do jeho tašky s tým, že ak tak neurobí, tak nemôže vstúpiť do objektu. Ak by to tak bolo, tak sa otočí a odíde. Ako došlo ku kontrole jeho tašky už opísal v podanej sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia.

Spôsob akým sa vykonala kontrola vie uviesť aj XXXXX XXXXX, ktorá bola kontrolovaný chvíľku pred ním. Ak by to všetko prebiehalo na báze dobrovoľnosti, tak by mu bolo umožnené zavolať mame, čo ale nebolo.

Príslušník SBS služby sa ho nepýtal, či môže nahliadnuť do jeho tašky, ale rovno otvoril tašku, ktorú mal na sebe a dal ruku dnu, vybral časť vecí, mal ich v ruke, chytil ho a zobral ho do vedľajšej miestnosti a časť vecí položil na stôl. Potom kapsičku položil na stôl on sám a SBSkár ju prehľadával a postupne povyberal ostatné veci na stôl, ktoré boli v taške.

Po vznesení obvinenia bol vo veci vypočutý policajt sv. XXXXX, ktorý dňa 13.02.2025 uviedol, že uvedené dňa boli vyslaní na preverenie oznámenia na Motel Kamenec, kde výsledok bol taký, že osoba na ich výzvu vydala drogy a bola eskortovaná na útvar PZ. Po ich príchode bola osoba v miestnosti pri vstupe a mala tašku cez plece, kde mal tie veci, ktoré pred nimi vyložil na pult. Dodal, že je tiež možné, že si to už celkom nepamätá a že po ich príchode boli už veci na stole povykľadané a že na ich výzvu osoba vyložila už len ďalšie veci.

Dňa 13.02.2025 bol vypočutý aj druhý policajt a to XXXXX, ktorý dodal, že po ich príchode ich SBS služba zobrala do miestnosti, kde už bola osoba a na pulte boli vyložené nejaké vrecká so zelenou sušinou, bol tam občiansky preukaz, na základe, ktorého osobu stotožnili. XXXXX potom vyzval osobu, aby vydala veci načo chlapec dobrovoľne veci vydal.

Už si nespomína čo vravela SBS služba, ako zaistili veci, ktoré boli vyložené na pulte.

Dňa 11.03.2025 bol vypočutý sv. XXXXX, ktorý pracoval v tom čase na Dohodu o vykonaní práce ako usporiadateľ, a ktorý kontroloval návštevníkov. Kontrolu robil tak, že vyzval osobu, aby mu umožnil nahliadnuť do tašky, on skontroloval obsah, nič z tašky nevyberal. V tomto konkrétnom prípade zistil, že v taške je sušina, tak poprosil osobu, aby počkal na mieste do príchodu polície. Poprosili ho, aby s nimi išiel do miestnosti. Tašku mal stále pri sebe, nikto nič nevyberal. Po príchode polície si táto osoba prevzala a odišla s ním na oddelenie.

V miestnosti on vyzval osobu, aby povyberala všetky veci z tašky na pult a takto s vyloženými vecami počkali do príchodu polície. On len poprosil osobu, či je mu ochotná ukázať veci v taške, s čím osoba súhlasila.

Po postupe podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku bol k veci vypočutý sv. XXXXX, ktorý dňa 13.02.2025 uviedol, že je konateľom spoločnosti XXXXX s.r.o., ktorá v mesiacoch 7/8 2024 organizovala spoločenské podujatia na Motely Kamenec, kde pri týchto podujatiach zamestnáva na dohodu o vykonaní práce usporiadateľov, ktorí zabezpečujú chod podujatia. Dňa 12.07.2024 bol na vstupe a usporiadateľ na základe prevádzkového poriadku vykonával kontrolu, tak že vyzve osobu, aby umožnila nahliadnutie do batožiny, či osoba nemá pri sebe nejakú zbraň alebo iné predmety. Tak tomu bolo aj uvedeného dňa, kedy bol na vstupe a videl ako bola osoba vyzvaná usporiadateľom, aby mu umožnil nazrieť do tašky, a boli tam nejaké podozrivé látky. Osoba bola požiadaná, aby išla vedľa vstupu a bola privolaná

polícia. Osoba išla do vedľajšej miestnosti, bola privolaná hliadka polície, ktorá po príchode vyzvala osobu na vybratie vecí z tašky. On potom z miestnosti odišiel.

K veci ešte vypovedala sv. XXXXX XXXXX, ktorá dňa 01.04.2025 uviedla, že uvedené dňa stretla obvineného, kde sa spolu rozprávali. Začala hrať hudba a tak sa rozhodli, že pôjdu dovnútra. Pri vstupe ukázala pásku na ruke, ale za rameno ju chytil SBSkár, ktorý ju potiahol naspäť, zobral jej z ruky kabelku, otvoril ju a pozrel do nej, potriasol ňou a dal jej ju naspäť. On išla ďalej, ale keď sa otočila videla ako vchádzal obvinený, ktoré tiež stopli, zobrali mu tašku a otvorili mu ju, pozreli do nej a následne ho SBSkár chytil, dal ho potom do miestnosti. Ona ešte čakala ale XXXXX nevyšiel. O 15 minút počula „húkačky“ a videla políciu ako odchádza. V čase kontroly obvineného stála pred ním asi 10 krokov. SBSkár XXXXX tašku chytil, otvoril ju a pozrel do nej. SBSkár pri kontrole nevravel nič ani jej, ani Jakubovi.

Obsahom vyšetrovacieho spisu na č.l. 117 je aj Zápisnica o vydaní veci zo dňa 12.07.2024 o 21.40 h., kde ako je uvedené miesto bola spísaná na Zemplínskej Šírave – stredisko Kamenec. Zo zápisnice je potom zrejmé, že obvinený po poučení podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku dobrovoľne vydal veci tam uvedené a to osobe práp. XXXXX.

Preskúmaním obsahu vyšetrovacieho spisu a to najmä výsluchom na mieste zasahujúcich policajtov, obvineného, ale aj majiteľa spoločnosti, ktorá organizovala podujatie a osobou, ktorá ako prvá došla do kontaktu s obvineným som zistil vo veci rozpory ohľadom toho ako boli zakázané látky zaistené, či zákonnému zaistenie vecí predchádzalo riadne a zákonné poučenie obvineného v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku.

Podstatou začatia trestného stíhania bolo vydanie veci v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku, od ktorého momentu je potrebné odvíjať zákonnosť trestného stíhania obvineného.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som ale zistil, že procesný úkon vydania veci v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku je v kontexte výpovedí najmä vo veci zasahujúcich policajtov plný rozporov, ktoré je nutné vykladať v prospech obvineného.

Obvinený od samotného počiatku, teda v aj v sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 09.12.2024, namietal zákonnosť tohto úkonu, pričom ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi vznikla pochybnosť o zákonnosti daného dôkazu.

V prvom rade poukazujem na výpoveď sv. XXXXX zo dňa 13.02.2025, ktorý najprv uviedol, že po príchode hliadky do miestnosti osoba vyložila veci na stôl až pred nimi. Následne v tej istej výpovedi na doplňujúce otázky už dodal, že je možné, že veci už boli vyložené na stole, resp. osoba vyložila už iba časť veci na stôl za ich prítomnosti, po poučení.

Sv. XXXXX dňa 13.02.2025 jednoznačne uviedol, že po ich príchode do miestnosti s osobou boli už všetky veci na stole.

Jedine samotný pracovník SBS služby, sv. XXXXX dňa 11.03.2025 uviedol, že z tašky mu nikto nič nevyberal a až na jeho prosbu osoba vybrala veci na stôl ešte pred príchodom polície.

Naproti tomu sv. XXXXX, dňa 13.02.2025 dodal, že on sa v miestnosti nachádzal tiež a osoba vybrala všetky veci na stôl, a to až po príchode polície, a až po tom, čo bol na to políciou vyzvaná. Následne on z miestnosti odišiel.

V prospech obvineného vypovedá sv. XXXXX, ktorá dňa 01.04.2025 potvrdila netradičný postup SBS pracovníkov na vstupe do Motela Kamenec.

Je teda zrejmé, že aj po vykonanom dokazovaní v prípravnom konaní zostáva otázkou kedy sa veci z taštičky obvineného dostali na stôl v miestnosti vedľa vstupu do Motela Kamenec, a keď sa tak už stalo, či to bolo po riadnom a zákonnom poučení v zmysle Trestného poriadku.

Samotný pracovník SBS služby XXXXX potvrdil, že obvinený vyložil veci po tom, čo ho o to požiadal a to pred príchodom polície, teda za takejto situácie je absencia riadneho zákonného poučenia preukázaná.

V rozpore s touto výpoveďou vyznieva výpoveď sv. XXXXX, zamestnávateľa XXXXX, ktorý bol taktiež prítomný na mieste a ktorý už uviedol, že osoba vydala všetky veci až policajtom.

Naviac, ďalšie rozpory do zákonnosti procesného postupu zaistenia veci vyplývajú aj z výpovedi samotných policajtov, ktorí zasahovali na mieste, keď obaja opísali spôsob zaistenia veci odlišne. Jeden policajt uviedol, že veci boli z kapsičky osoby už všetky povyberané na stole, druhý policajt uviedol, že osoba ich vybrala až po jeho poučení, pričom následne pripustil možnosť, že časť vecí už bola pred ich príchodom na stole. V tomto krajnom prípade ale nie je reálne možné uviesť, ktoré veci osoba vydala policajtovi po poučení podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku, a ktoré už osoba vybrala na stôl pred ich príchodom, resp. ktoré veci vybral pracovník SBS služby.

Z uvedeného je zrejmé, že existujú dôvodné pochybnosti o tom, ako, kedy a na základe čoho boli veci zaistené. Možno skonštatovať, že nie je možné bez pochybností uviesť, že obvinený vydal veci zasahujúcim policajtom po zákonnom a riadnom poučení v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku, čo má za následok nezákonnosť takto získaného dôkazu.

Nezákonnosť postupu obstarania dôkazov neumožňuje, aby boli použité v trestnom konaní, a to z dôvodu, že by takýto postup umožňoval svojvôľu a nezákonnosť. Teória tzv. ovocia (plodov) z otráveného stromu sa vzťahuje na úkony vážne zasahujúce do základných práv a slobôd občana.

V zmysle § 8 ods. 2 zákona policajt je pri vykonávaní služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby povinný túto osobu hneď, ako je to možné, poučiť o jej právach, ktoré sú ustanovené v tomto zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

Pri jednotlivých výpovediach svedkov – príslušníkov PZ, ohľadne vykonania služobného zákroku (resp. momentu vykonania služobného zákroku, druhu vykonaného služobného zákroku) došlo k postupom, z ktorých plynie pochybnosť ohľadne zákonnosti služobného zákroku, od čoho sa automaticky odvíja aj zákonnosť získania dôkazu - vecí, ktoré následne obvinený vydal.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že na vykonanie služobného zákroku, ktorým sa zasahuje do základných práv a slobôd osôb nepostačuje len určité všeobecné podozrenie zo spáchania trestného činu – eventuálne, čo aj len priestupku, ale takého podozrenie musí byť vždy odôvodnené aj ďalšími konkrétnymi okolnosťami.

Vyhodnotením vyššie uvedených dôkazov tak jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti som dospel k záveru, že v danom štádiu trestného konania za doposiaľ zadokumentovanej dôkaznej situácie nie je možné akceptovať návrh policajta na postavenie obvineného pred súd.

Je tomu tak najmä s poukazom na samotný služobný zákrok príslušníkov polície a nanajvýš sporný spôsob zaistenia drogy. Dozor nad zachovávaním zákonnosti v trestnom konaní vykonáva prokurátor, pričom preskúmaním dôkazov vykonaných po vznesení obvinenia došlo k pochybnostiam ohľadom vykonaného služobného zákroku zo strany polície v podobe zaistenia vecí podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku, navyše v postupe polície a najmä vo výpovediach policajtov boli zistené také skutočnosti, ktoré oprávňujú založiť pochybnosť o zákonnosti vykonania služobného zákroku, o zákonnosti ohľadne poučenia podozrivého pred vykonaním samotného zákroku a preto je nevyhnutné rozhodnúť tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, a to v prospech obvineného.

Vzhľadom na vyššie uvedené je nutné považovať takto zadovážený dôkaz za dôkaz získaný nezákonným spôsobom, teda nezákonným donútením strpieť úkon smerujúci k tomuto získaniu a spôsobom odporujúcim a obchádzajúcim príslušné ustanovenia zákona o Policajnom zbore a Trestného poriadku a teda viesť trestné stíhanie proti osobe obvineného na základe takto získaného dôkazu nie je prípustné.

Pre vznesenie obvinenia sa vyžaduje záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, ktorý sa musí odôvodniť. Tomuto záveru musia predchádzať presvedčivejšie zistenia, než tie, ktoré postačovali na začatie trestného stíhania. K záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou je potrebný vyšší stupeň pravdepodobnosti.

Podľa § 206 odsek 1 prvá veta Trestného poriadku ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným sudca, súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ aj ministrovi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného.

Ako vyplýva z vyššie citovaných ustanovení, Trestný poriadok stanovuje, za akých konkrétnych okolností má byť rozhodnutie o vznesení obvinenia vydané (po- kiaľ z trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania vyplýva dostatočne odôvodnený záver o spáchaní trestného činu určitou osobou). Tieto okolnosti je možno stručne označiť ako dôvodnosť obvinenia.

V podstate je to zákonom požadovaný stupeň poznania alebo zistenia, že bol spáchaný trestný čin a ktorou osobou. Výraz „dostatočne“ nasvedčuje, že sa nevyžaduje istota, ale stačí dostatočne zdôvodnená pravdepodobnosť. Po zistení tejto miery pravdepodobnosti je povinnosťou policajta obvinenie vzniesť, lebo práve týmto úkonom sa realizuje zásada, ktorá je uvedená v článku 17 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a v § 2 odsek 1 Trestného poriadku, t. j., že nikoho nemožno trestne stíhať inak ako zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Poznanie dôvodnosti vznesenia obvinenia je založené na vnútornom hodnotení dôkazov príslušným orgánom na vznesenie obvinenia. Realizuje sa tým jedna zo základných zásad trestného konania - zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hoci toto štádium trestného konania má osobité špecifiká, aj v ňom platia pri hodnotení dôkazov tri hľadiská hodnotenia dôkazov - zákonnosť, závažnosť a vierohodnosť.

Po vznesení obvinenia boli vykonané úkony, z ktorých vyplynula zmena stavu, resp. zmena skutočností, za existencie ktorých bolo nutné dospieť k záveru, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, a to z dôvodu nezákonne zaisteného dôkazu – omamných a psychotropných látok.

Zákaz donútenia k priznaniu zahŕňa nielen právo nevypovedať, ale aj právo neprispievať žiadnym aktívnym spôsobom, či už priamo alebo nepriamo, k svojmu obvineniu.

Zákaz nútiť osobu, aby prispela k svojmu obvineniu, či usvedčeniu teda znamená nielen zákaz nútiť podozrivú, či obvinenú osobu k výpovedi, ale aj zákaz nútiť takúto osobu k súčinnosti alebo k aktívnemu konaniu, ktoré je potrebné na usvedčenie takejto osoby, teda napríklad ide aj o zákaz nútiť podozrivú osobu, aby vydala, či vyložila veci, a to aj veci, ktoré ju môžu „spojiť“ s trestnou činnosťou. V tejto súvislosti možno poukázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý judikoval, že ani verejný záujem na odhaľovaní, stíhaní trestného činu a potrestaní páchatelia nemôže ospravedlniť taký postup, ktorý zasahuje do samotnej podstaty práva obvineného na obhajobu, vrátane práva nebyť nútený obviňovať sám seba (rozsudok vo veci Heaney a McGuinness v. Írsko z roku 2000). K tomu Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo neprispievať k obvineniu vlastnej osoby predovšetkým vopred predpokladá, že obžaloba v trestnej veci sa snaží preukázať dôkazy proti obvinenému bez použitia dôkazov získaných metódami donútenia, či nátlaku na obvineného (rozsudok vo veci Saunders v. Spojené kráľovstvo z roku 1996). Čisto teoreticky, ak je osoba k takémuto konaniu políciou neoprávnene vyzvaná (t. j. ku konaniu, aby ako podozrivá osoba vyložila všetky veci, ktoré má pri sebe), mala by byť aspoň políciou, v súlade s § 8 ods. 2 zákona o policajnom zbore, dopredu aj poučená, že splnenie takejto výzvy je založené len na základe dobrovoľnosti s tým, že splnenie tejto výzvy môže osoba odmietnuť v každom prípade a to o to viac, ak by jej splnením mohla predložiť dôkaz proti sebe a tým pádom sa sama obviňovať z protiprávneho konania.

Pokiaľ ide o posudzovanie neúčinnosti získaného dôkazu, tak dôkaz získaný nezákonným spôsobom je podľa povahy a závažnosti porušenia zákona buď absolútne neúčinný (t. j. nemožno k takémuto dôkazu vôbec prihliadnuť a musí byť vylúčený z hodnotenia pri zisťovaní skutkového stavu veci) alebo relatívne neúčinný (t. j. nemožno k nemu prihliadať, avšak len dovtedy, kým sa vada, ku ktorej došlo neodstráni). Pri absolútnej neúčinnosti dôkazu, nie je možné spôsobenú nezákonnosť odstrániť (napraviť).

V posudzovanej trestnej veci ide o absolútnu neúčinnosť získaného dôkazu (zaistených omamných látok), nakoľko tento dôkaz bol získaný nezákonným postupom, pričom túto nezákonnosť nie je možné odstrániť v ďalšom priebehu konania (išlo o neopakovateľný úkon zo strany polície). Nad rámec uvedeného prokurátor zdôrazňuje, že za dôkaz, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom, sa považuje nielen dôkaz, pri ktorom bola nezákonnosť spôsobená, ale aj každý dôkaz získaný na základe takéhoto dôkazu. Nezákonnosťou sú teda postihnuté aj všetky ďalšie dôkazy, ktoré boli získané na základe nezákonného postupu (ide o tzv. teóriu plodov z otráveného stromu, ktorá vychádza z toho, že všetky dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, musia byť vylúčené. Taktiež nemožno použiť ani ďalšie dôkazy, ktoré boli získané priamo alebo nepriamo, ako výsledok nezákonného postupu. Napríklad ak bola nezákonne získaná vec, ktorá je preto postihnutá absolútnou neúčinnosťou, je touto absolútnou neúčinnosťou postihnutá aj napríklad následná výpoveď osoby, ktorá sa v nej prizná, že takúto vec mala pri sebe).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti prokurátor opakuje, že dôkaz v podobe zaistených omamných látok pri nezákonne vykonanom služobnom zákroku a pri absencii poučenia podozrivej osoby o zákaze sebaobviňovania, nemožno použiť v trestnom konaní, pretože ide o dôkaz získaný nezákonným spôsobom (§ 119 ods. 2 Tr. por.). Za takéhoto dôkazného stavu nie je v podstate nič (žiadny relevantný dôkaz), ktorý by obvineného spájal so zaistenými omamnými látkami a keďže nezákonnosť nie je možné odstrániť, nie je ani objektívne možné preukázať, že skutok uvedený sa stal takým spôsobom ako je tam popísané a preto sa v ďalšom konaní bude postupovať podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku a trestné stíhanie vedené zastaviť.

Vyhodnotením vyššie uvedených dôkazov tak jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a nadväznosti som dospel k záveru, že v danom štádiu trestného konania za doposiaľ zadokumentovanej dôkaznej situácie je nutné postupovať podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku.

Aj napriek tomu, že podozrivý sa v podstate priznal k spáchaniu trestnej činnosti (prechovávaníu), dozor nad zachovávaním zákonnosti v trestnom konaní vykonáva prokurátor, pričom preskúmaním dôkazov vykonaných pred vznesením obvinenia, ale najmä vzhľadom na rozpory ohľadom vydania veci, ktoré vyplynuli po vznesení obvinenia, došlo k pochybnostiam ohľadom vykonaného služobného zákroku zo strany polície, ktoré oprávňujú založiť pochybnosť o zákonnosti vykonania služobného zákroku, o zákonnosti ohľadne vydanie veci podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku a preto je nevyhnutné rozhodnúť tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V zmysle § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je dostatočne odôvodnený záver, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Otázku „dostatočnosti“ je nutné vykladať aj v nadväznosti základných zásada trestného konania a to najmä na ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Z ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku nemožno v žiadnom prípade vyvodit' záver, že na zastavenie trestného stíhanie je nutná nepochybná negatívna istota, že

sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. „Dostatočnosť“ uvedenú v § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku je nutné vykladať v spojitosti s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. poriadku, teda tak, že nejde o absolútnu nepochybnosť, ale ide o nepochybnosť relatívnu, t.j. relatívnu istotu, čo znamená, že orgány činné v trestnom konaní majú vykonávať dokazovanie len potiaľ, pokiaľ pochybovanie o skutku v tom smere, že sa nestal, nedáva logický zmysel. Teda prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku aj vtedy, ak o skutkovom stave sú určité pochybnosti vyplývajúce z jednotlivých dôkazov, avšak po ich náležitom vyhodnotení a v spojitosti aj s inými dôkazmi, ide o pochybnosti, ktoré už nemožno považovať za logické, rozumné, či dôvodné.

Na druhej strane je potrebné uviesť, že nikto nemôže dospieť k absolútne istému poznaniu o existencii, či neexistencii nejasného nejakého skutkového stavu a vždy sú a budú mysliteľné možnosti, že rozhodné skutočnosti nenastali alebo nastali inak. Preto v ľudskom živote platí vysoký stupeň pravdepodobnosti, ktorý vzniká pri starostlivom využití dostupných prostriedkov poznania a možno ho preto považovať za pravdu.

V celom trestnom konaní, teda aj v prípravnom konaní, sa za pravdu považuje to, čo bolo dokázané s určitým vyšším stupňom pravdepodobnosti, čo však vôbec neznamena, že to aj pravdivé musí byť, respektíve, že to čo vyplýva z dôkazov ako logické a pravdepodobné, musí byť naozaj aj v súlade so skutkovým dejom, tak ako sa v minulosti odohral.

Na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku postačuje teda len dostatočne odôvodnené pravdepodobné zistenie založené na starostlivom uvážení všetkých skutočností a na náležitom vyhodnotení všetkých dôkazov.

Z vykonaného vyšetrovania a z dôkazov zhromaždených vo vyšetrovacom spisu som dospel k záveru, že je dostatočne odôvodnený záver, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a to z dôvodu, že dôkaz, ktorý obvineného usvedčoval zo spáchania trestného činu nebol zaistený zákonným spôsobom, resp. k zaisteniu došlo po tom, čo došlo k porušeniu základných práv a slobôd podozrivej osoby a uvedené už nie je možné žiadnym spôsobom konvalidovať.

Poukazujúc na pochybenia, kedy samotní policajti, ktorí mali osobu poučiť podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku nevedeli uviesť či veci podozrivá osoba vydala pred ich príchodom, alebo až po ich príchode do miestnosti, po poučení, je samotné vydanie veci v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku je plné rozporov, ktoré sa nepodarilo v konaní vysvetliť.

Podľa ustanovenia § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti.

Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

V tomto odseku je upravená zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci. Náležité zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Trestný poriadok upúšťa od zásady objektívnej pravdy, ktorú upravoval predchádzajúci Trestný poriadok. Jej podstatou bolo zistenie skutočného stavu veci, čo vychádzalo z materialistického poňatia zistiteľnosti objektívnej pravdy. Táto zásada zahŕňa zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, povinnosť orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti (označuje sa aj ako vyhľadávacia zásada), právo strán obstarávať dôkazy, povinnosť orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou pristupovať k objasňovaniu okolností a vykonávaniu dôkazov svedčiacich proti obvinenému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obvineného. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je veľmi úzko prepojená so zásadou stíhania zo zákonných dôvodov uvedenou v odseku 1, keďže práve náležité zistenie skutkového stavu veci je predpokladom jednak na to, že trestné stíhanie bude vedené v súlade so zákonom, jednak na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Z požiadavky náležitého zistenia skutkového stavu veci vyplýva, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Ak vykonané dôkazy v konaní pred súdom nebudú stačiť na uznanie viny obžalovaného a ak nebude možné vykonať iné dôkazy s cieľom vyvrátiť dôvodné pochybnosti, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby (pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo). Z toho vyplýva, že dôvodné pochybnosti sa vzťahujú nielen na samo zistenie skutkového stavu, ale aj na možnosť obstarania a vykonania ďalších dôkazov, ktoré by tento skutkový stav, resp. vykonané dokazovanie zmenili. Dôvodnú pochybnosť Trestný poriadok nedefinuje. Podľa teoretických výkladov treba ňou chápať takú pochybnosť, ktorá spôsobuje, že orgán, ktorý rozhoduje vo veci na základe starostlivého a nestranného zhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov, by bol taký nerozhodný, že by nemohol urobiť záver, že skutočnosť napĺňajúca znak trestného činu sa stala, t.j. nezískal vnútorné presvedčenie o vine obvineného. V rozpore so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci by bol postup orgánu činného v trestnom konaní, ktorý by v prípravnom konaní pod vplyvom nesprávnej aplikácie zásady in dubio pro reo nevykonával časť dôkazov významných pre zistenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska zákonných znakov trestného činu s tým, že skutočnosť, na objasnenie ktorých mali smerovať nevykonané dôkazy, prokurátor následne v podanej obžalobe neuplatnil. Trestný poriadok ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona vyjadreným v ustanovení § 1 a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatelov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

K tomu sa následne viaže úprava jedného z dôvodov zrušenia rozsudku odvolacím súdom, keď podľa ustanovenia § 321 odsek 1 písmeno c) Tr. poriadku odvolací súd zruší rozsudok súdu prvého stupňa, ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Podľa ustanovenia § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. V tomto odseku je upravená zásada voľného hodnotenia dôkazov. V prípade tejto zásady nedochádza k podstatným zmenám oproti predchádzajúcej právnej úprave. Táto zásada je teoreticky rozpracovaná a podrobne vysvetlená v judikatúre. Trestný poriadok pri tejto zásade upravuje jedno nóvum, keďže zákon prostredníctvom dikcie "hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom" kladie dôraz na zákonné získanie a vykonanie dôkazov a zároveň prípustnosť použitia dôkazu v konaní. Aplikácia zásady voľného hodnotenia dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi je nevyhnutným prostriedkom pre náležité zistenie skutkového stavu veci tak, aby sa v každom jednotlivom prípade vzali do úvahy osobitosti daného prípadu, a súčasne zabráňuje šablónovitému, mechanickému postupu pri hodnotení dôkazov. Zákon pritom nepriznáva žiadnemu dôkazu a priori osobitný význam a ani neupravuje, aké množstvo dôkazov treba vykonať na preukázanie určitej skutočnosti. Orgán činný v trestnom konaní a najmä súd však nesmú pri rozhodovaní prihliadnuť na dôkaz získaný donútením alebo hrozbou takého donútenia okrem prípadu, že sa taký dôkaz použije proti osobe, ktorá donútenie alebo jeho hrozbu pri získaní dôkazu použila. Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom. V súlade s tým Trestný poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Uvedené platí obdobne aj pre odôvodnenie uznesenia. Zásada voľného hodnotenia dôkazov sa uplatňuje vo všetkých štádiách trestného konania a vzťahuje sa nielen na súd, ale aj na orgány činné v trestnom konaní. Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgán činný v trestnom konaní alebo strana, a to z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti. Postup súdu, resp. orgánov činných v trestnom konaní pri voľnom hodnotení dôkazov a dôvodnosť vnútorného presvedčenia sú preskúmateľné nadriadeným orgánom v odvolacom konaní, resp. v konaní o sťažnosti, a nesprávnosť vyhodnotenia dôkazov môže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia. V súvislosti so zásadou voľného hodnotenia dôkazov treba spomenúť aj skutočnosť, že určitý vplyv na myšlienkový postup pri posudzovaní a hodnotení dôkazov môžu mať aj životné skúsenosti sudcu, prokurátora, jeho životné postoje a zmýšľanie.

Po preskúmaní spisového materiálu jednotlivo a vo vzájomnom súhrne som dospel k záveru, že bolo nepochybne preukázané, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a trestné stíhanie obvineného XXXXX som podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Ján Jozef
námestník okresnej prokurátorky